

The logo for Watersland, featuring the word "watersland" in a bold, black, sans-serif font. The letter "o" is replaced by two small green dots, and the letter "a" is replaced by a single small green dot.

w . . sland

The background of the cover is a photograph of a wide, calm river or canal winding through a vast, flat landscape of tall, golden-brown reeds and green grasses. In the far distance, a small industrial facility with several smokestacks emitting white plumes is visible against a clear, bright blue sky.

Jaarverslag 2015

Voorwoord

Beste vrienden van het Waasland,

Wauw! Wat een jaar... tekenen, ontwerpen, bouwen, inhuldigen, proeven, feesten, huldigen, in de bloemetjes zetten, samenwerken,...

Ons Waas glazen huis met vier kamers; de blauwe, de groene, de bloeiende en de Wase steden-as werden in dit werkjaar voorgesteld. Netjes ingericht en vernieuwd.

De uitrol van dit ambitieus maar realistische plan is onze prioriteit in de volgende jaren. Alle steden en gemeenten van onze regio zullen aan dit koepelplan, hun eigen promotiewagen kunnen hangen.

Maar we kijken ook over onze Wase grenzen heen en grijpen daar ook de opportuniteiten aan om onze producten te vermarkten.

Wat ik vandaag merk is dat het Waasland groeit en bloeit en overal borrelen de acties en de vernieuwende projecten op.

Ons regioteam had de handen vol om alles netjes te verwerken en op tijd - via alle beschikbare promotiekanalen - bekend te maken, en met succes.

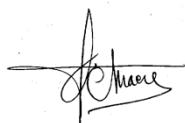
Het jaar van het bier is niet zonder weerklank voorbijgegaan en "streekbier" zal ook de volgende jaren ons programma op smaak brengen.

Deze 60 jaar jonge vereniging tekent voor nog eens zoveel jaren bij.

Ik wil iedereen, die ons Waasland op de toeristenkaart heeft helpen zetten, van harte bedanken voor de steun en de medewerking.

Laten we er samen verder voor gaan!

Uw voorzitter,

Joris De Maere

Inhoudstabel

1. Publicaties en publiciteit	5-7
Toeristische publicaties	5-6
Beurzen en workshops	6
Campagne 'Logeren in Vlaanderen Vakantieland'	7
Audiovisuele media	7
2. Communicatie	8-9
Website	8
Nieuwsbrieven	8
Facebookpagina	8
Twitter	8
Sprout Social.....	8
Focus op free publicity en online marketing.....	8
App 'Ontdek het Waasland'	9
Pers.....	9
Advertenties.....	9
3. Infrastructuur	10-11
Fietsnetwerk Waasland.....	10
Oeverlopen 1.....	10
Ontwikkelen thematocht in het noordelijk deel van het Waasland	10
Vernieuwd kano-en kajaktraject	11
4. Sector	12-14
Sectorwebsite.....	12
Overleg toeristische diensten	12
Sectoroverleg	12
Sectormomenten	13
Studiereis sector.....	13
Orde en Gezel van de Wase Raap	13-14

5. Projecten	15-18
Floralientocht	15
60 jaar Toerisme Waasland	15
Ambachtelijk Weekend	15
Fictiereeks Tom Van Dyck	16
Bezoekerscentrum info.waasland	16
Bestaande toeristische initiatieven inventariseren en bundelen	16
App 'Ontdek het Waasland'	17
Reynaertmysterie	17
Geocache	17
B(I)oeiend Oost-Vlaanderen	17
Oeverlopen 1 en 2	18
Fietslussen Havenland	18
Vernieuwd kano-en kajaktraject	18
6. Intergemeentelijke samenwerking	19-22
Regionaal Landschap Schelde-Durme	19
PDPO III	19
Onthaal en Recreatie werkgroep Havengebied	20
EGTS	20
Erfgoedcel Waasland	20
IGP	21
Sigma	21
Schelde Sterk Merk	21-22
7. Statutaire werking	23-27
Algemene Vergadering	23-25
Raad van Bestuur	25-26
Dagelijks Bestuur	26-27
8. Financieel verslag	28-33

1. Publicaties & Publiciteit

Toeristische publicaties

Toeristische gids Waasland

De toeristische gids kreeg een nieuw jasje in 2015. Er werden 18.000 exemplaren gedrukt.

Financiering: Toerisme Waasland

Evenementiële fiets- en wandelkalender

Deze kalender met de fiets- en wandelevenementen in het Waasland is er gekomen in samenwerking met de steden en gemeenten. We hebben geprobeerd zo volledig mogelijk te zijn op basis van de informatie die op het moment van de samenstelling bekend was (april). De kalender loopt tot eind 2015. Er werden 23.000 exemplaren van gedrukt. Op het einde van het jaar was er nog een grote stock omdat we vaststelden dat de interesse afnam naarmate het seizoen vorderde. Niettegenstaande kende de kalender een groot succes.

Financiering: Toerisme Waasland

Toeristische initiatiefmap Waasland

Deze informatiemap is een praktisch werkinstrument voor wie aan de slag wil met toeristen in het Waasland. De logieshouder, de horeca, een verhuurder van kano's, dat zijn de mensen die meer en meer het eerste onthaalpunt voor de toerist zijn. In deze werkmap staat een overzicht van de verschillende overheidsinstanties die actief zijn op vlak van toerisme. Bij wie kun je terecht? Welke service geven deze verschillende instanties?

We geven ook tips om beter in te spelen op de wensen en verwachtingen van de toerist.

Kortom, deze map moet een leidraad zijn voor de toeristische initiatiefnemer.

Financiering: Toerisme Waasland

Strategisch Beleidsplan Toerisme Waasland 2015-2020

In 2013 werd alles in gang gezet om tegen 2015 een gedragen strategisch plan voor het toerisme in het Waasland te kunnen voorstellen. Idea Consult werd aangesteld om het SP Waasland te begeleiden.

Toerisme Oost-Vlaanderen subsidieerde € 38.000 en Toerisme Vlaanderen € 12.000 voor de totstandkoming van dit nieuwe Strategische Beleidsplan.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen/Toerisme Vlaanderen

Beknpte samenvatting Strategisch Beleidsplan Toerisme Waasland 2015-2020

Omdat het beleidsplan een lijvig document is, en omdat we willen dat de sector mee haar tanden zet in de acties, werd een beknopte versie gemaakt.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Beurzen en workshops

- 2 wandel- en fietsbeurzen, georganiseerd door Toerisme Oost-Vlaanderen: Amsterdam (31/01 en 1/02) en Antwerpen (28/02 en 01/03).
- 'Infodag voor groepsuitstappen' (29/01 te Ronse), georganiseerd door TOV.
- Scheldehappening, 6 april te Temse
- Autoloze zondag, zondag 20 september te Sint-Niklaas

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen, Toerisme Waasland

Campagne 'Logeren in Vlaanderen Vakantieland'

Logeren in Vlaanderen vzw is een samenwerkingsverband tussen de vijf Vlaamse Provinciale toeristische organisaties en de private logiessector (Vlaamse Federatie voor Hoeve- en Plattelandstoerisme vzw en Horeca Vlaanderen). In 2015 investeerde de vzw € 1,39 miljoen in de promotie van de logiessector in Vlaanderen. Alle vergunde/erkende logies in Vlaanderen konden meestappen in de promotie. Er werden 6 Wase logies gepromoot in het boek en online. Nog 3 logies werden enkel online gepromoot.

De samenwerking met Logeren in Vlaanderen Vakantieland is voor Toerisme Oost-Vlaanderen één van de belangrijkste pijlers in de ondersteuning en promotie van het Oost-Vlaamse logies. Toerisme Oost-Vlaanderen speelt een actieve rol in de marketing en in het productieproces. De consulent verblijfstoerisme zorgt voor de werving van en communicatie met de deelnemende logies in het boek 'Logeren in Vlaanderen Vakantieland'.

Regioteam Waasland verzorgt de wervende teksten en levert fotomateriaal aan.

Financiering: LIVV, 5 PTO's

Audiovisuele media

Samenwerking met TV Oost

Promospot op TV Oost over de toeristische gids 2015 met voordeelbonnen, de fiets- en wandelkalender en de app 'Ontdek het Waasland'.

De spot verscheen 9 weken tijdens de zomervakantie in het weekend en zat in een uitzendlus. Dus 36 keer per weekend werd de publispot herhaald.

Resultaten na publispot: Sinds de verschijning op TV merken we een aanzienlijke toename van bestellingen via de website (via de andere kanalen kunnen we dat niet goed meten). We zien ook telkens een piek aan websitebezoek en bestellingen op zondag. De andere producten van het Waasland profiteren daarvan mee: de fietsnetwerkkkaart en de toeristische kaart.

Financiering: Toerisme Waasland

2. Communicatie

Om een transparant mediabeleid te kunnen voeren, organiseert de afdeling marketing en communicatie van Toerisme Oost-Vlaanderen sinds juli 2013 redactievergaderingen met de regio's, Visit Gent en de provinciale cel cultuur. Op wekelijkse (kernteam) en maandelijkse (volledig team) basis beslissen we welk nieuws via welke media gecommuniceerd zal worden. We wonen de maandelijkse redactievergaderingen bij en leveren input voor het Waasland.

Website

De website wordt gans het jaar door actueel gehouden door Toerisme Waasland.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Nieuwsbrieven

Worden zowel naar de consumenten als naar de sector op regelmatige basis uitgestuurd door Toerisme Waasland.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Facebookpagina

Toerisme Waasland heeft een eigen pagina waar ook meer lokale initiatieven aan bod kunnen komen. De facebookpagina telt op het einde van 2015 al 1.930 volgers (1.500 in 2013).

Financiering: Toerisme Waasland

Twitter

Sinds 2013 hebben we een twitter-account. Dit versterkt fb, want we verwijzen dikwijls door. Onze twitter-account telt eind 2015 296 volgers.

Focus op free publicity en online marketing

Om tegemoet te komen aan de versterking van de positionering en de visibiliteit in de media wordt vooral gezocht naar bestaande publiciteitsmiddelen zoals bepaalde projecten/campagnes, de nieuwsbrieven van Toerisme Waasland/Toerisme Oost-Vlaanderen, perscontacten en online marketing.

App

Samen met de Wase diensten voor toerisme en de gemeentebesturen van het Waasland ontwikkelde Toerisme Waasland in 2012 de gratis app 'Ontdek het Waasland'. Met de app 'Ontdek het Waasland' krijgt de bezoeker toegang tot de hele regio via zijn smartphone of tablet. Wie er geen heeft, kan nog steeds terecht bij de diensten voor toerisme, want daar werden sokkels geplaatst met iPads, voor wie zijn weg graag zelf zoekt in het digitale Waasland. 'Ontdek het Waasland' heeft acht rubrieken waarin bezoekers alle mogelijke informatie over het Waasland kunnen vinden: 'wandelen- fietsen-op het water', 'logeren', 'trekpleisters', 'eten&drinken', 'shopping', 'evenementen', 'streekproducten' en 'uit met de kids'. De app is zowel beschikbaar voor Apple als voor Android en kan gratis worden gedownload via de Apple Store of via Google Play. Wie geen smartphone heeft, kan terecht op de website www.ontdekhewaasland.be waar dezelfde functionaliteit ter beschikking staat.

Enkele cijfergegevens:

We kunnen niet spreken van een constante omdat mensen app's downloaden, maar app's ook updaten of verwijderen. Gemiddeld is de app tot juni in totaal ong. 476 keer gedownload. De website wordt vaker bezocht met gemiddeld 3.500 sessies per maand. In mei, juli en augustus zijn er meer sessies, waarbij augustus gemiddeld 5.500 sessies registreert.

Eind 2015 werd beslist de app om te vormen tot een responsive website omdat er zich een probleem stelde met de projectontwikkelaar.

Financiering: Toerisme Waasland

Pers

Persmoment tijdens de Netwerkweek op 9/3/2015 + persbericht op 10/3/2015:
Het Nieuwsblad 10/3; Het Laatste Nieuws 10/3; Gazet van Antwerpen 12/3

Voorstelling Strategisch Beleidsplan op 29/4/2015:
Belga 29/4; Het Nieuwsblad 2/5; Het Laatste Nieuws 6/5

Telefonisch interview op Radio 2 Oost-Vlaanderen over Tomorrowland op 24/7

Persbericht Ambachtelijk Weekend op 29/7/2015:
Het Nieuwsblad 22/8; Gazet van Antwerpen 22/8; Digitale Krant PZC 18/8; TV Oost 12/8;
Badkoerier; Het Nieuwsblad 24/8; Gazet van Antwerpen 24/8; heel wat aankondigingen op websites van de exposanten en op websites en in de infobladen van steden/gemeenten.

Financiering: Toerisme Waasland

Advertenties

- VAB Media - zomerschriftje: 2 pagina's zomereditie – op kosten van Toerisme Oost-Vlaanderen.
- Zomercampagne: Reynaertmysterie/app/fiets- en wandelkalender/AW/Toeristische gids Waasland met de voordeelbonnen in Het Laatste Nieuws Regionaal, het Nieuwsblad, Goesting en Zeeuws-Vlaams Advertentieblad.

3. Infrastructuur

Fietsnetwerk Waasland

Alle wijzigingen/suggesties inzake het fietsnetwerk mogen steeds doorgegeven worden aan Toerisme Waasland. Wanneer er een herdruk voorzien wordt bevragen wij de diensten voor toerisme en bespreken wij vervolgens de eventuele aanpassingen met Toerisme Oost-Vlaanderen die de herdruk van de routes uitgeeft. Niet elke bijdruk is een herdruk.

In het najaar werden de steden en gemeenten bevraged met het oog op een nieuwe kaart in 2016.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Oeverlopen 1 en 2

W&Z wil verschillende gebieden gecontroleerd laten overstromen (Sigma). Dit biedt toeristisch-recreatief veel mogelijkheden.

Een concrete realisatie hiervan zullen de recreatieve wandellussen zijn in het gebied van de Polders van Kruibekke en Temse (Oeverlopen 1). Zie ook punt 3 – infrastructuur.

Een tweede realisatie zijn de recreatieve wandellussen in de Durmevallei (Waasmunster, Lokeren, Zele en Hamme)

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Ontwikkelen thematocht in het noordelijk deel van het Waasland rond het grensgebeuren

Er zijn heel wat verhalen te vertellen rond het grensgebeuren (smokkelen, Doodendraad,...). Bedoeling is een thematocht te ontwikkelen ondergedompeld in het grensgebeuren.

De ontwikkeling ervan zal afhangen van de beslissing bij Toerisme Oost-Vlaanderen ivm de toekomstige uitwerking van recreatieve producten en de bijhorende publicaties. Dit wordt nu in een groter kader geanalyseerd en voorbereid om een dossier in te dienen bij een volgende projectoproep van Toerisme Vlaanderen.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Vernieuwd kano-en kajaktraject in het Waasland

De geplande herziening en herlancering van het kano- en kajaktraject door Toerisme Oost-Vlaanderen en Toerisme Waasland werd on hold gezet door de onduidelijkheid naar aanleiding van de verschuiving van bevoegdheden van het provinciale niveau naar het Vlaamse/lokale niveau. De huidige toestand blijft behouden. Om de kwaliteit en veiligheid te garanderen werd de opdracht gegeven de bestaande steigers, waar nodig, te herstellen. De herstellingen worden uitgevoerd in voorjaar 2016.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

4. Sector

Sectorwebsite

In 2015 ontwikkelde Toerisme Oost-Vlaanderen een site voor de sector. De site werd officieel voorgesteld op de inspiratiedag van Toerisme Oost-Vlaanderen in Ronse (14/12/2015).

<http://sector.tov.be/>

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Overleg toeristische diensten

Er wordt naar gestreefd dit overleg tussen de verschillende toeristische diensten van het Waasland twee keer per jaar te organiseren. In 2015 vond het overleg plaats op **woensdag 10 juni en dinsdag 13 oktober 2015**.

Op de agenda staat veelal een stand van zaken en/of evaluatie van de lopende projecten, aftoetsen van nieuwe ideeën en een vooruitblik op wat het volgende jaar zal brengen. De samenwerking tussen de toeristische diensten verloopt heel goed. Aan de talrijke aanwezigheid op dit netwerkmoment merken we een grote betrokkenheid van de diensten bij het toerisme in de regio.

Financiering: Toerisme Waasland

Sectoroverleg

Afhankelijk van welke producten we in welke cluster gaan ontwikkelen zullen er overlegmomenten georganiseerd worden met de sector en in overleg met hen ideeën, suggesties, samenwerkingsmogelijkheden, e.d. besproken worden.

Tijdens de week van **9 tot en met 13 maart** kon de sector vrij langskomen bij Toerisme Waasland. Bedoeling is dat de sector een week lang de tijd krijgt om de nieuwe toeristische pocket te komen ophalen. Bovendien moet een gesprekje, een hapje en een drankje ervoor zorgen dat Toerisme Waasland dicht bij de sector staat en mee nadenkt over de toekomst van de regio.

Financiering: Toerisme Waasland

Sectormomenten

- Inspiratiedag – 29 januari te Ronse
Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen
- Lancering Strategisch Beleidsplan Toerisme Waasland op 29 april in het Van Der Valk hotel te Beveren.
Financiering: Toerisme Waasland
- 11 mei organiseerde Toerisme Waasland een sectormoment met de brouwers van het Waasland.
Financiering: Toerisme Waasland
- 19 mei organiseerde Toerisme Waasland ism Toerisme Temse en Toerisme Oost-Vlaanderen een sectormoment rond een nieuwe fictiereeks 'Den 11de van den 11de' en Logeren in Vlaanderen Vakantieland.
Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen
- 11 september organiseerde MeetinGent & Oost-Vlaanderen een MICE fam-trip.
Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen
- 30 november organiseerde Toerisme Waasland een sectormoment rond social media en de promoacties van 2015.
Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Studereis sector

Toerisme Waasland organiseerde een studiereis naar Wachtebeke en Moerbeke op **dinsdag 20 oktober 2015**.

Hiervoor werden de diensten voor toerisme, de toeristisch ambtenaren, de gidsen en de Wase logies uitgenodigd.

Financiering: Toerisme Waasland

Orde en Gezel van de Wase Raap

De onderscheiding "Gezel van de Wase Raap" wordt toegekend aan personen en organisaties die zich minstens vijf jaar lang hebben ingezet voor het toerisme. De onderscheiding "Orde van de Wase Raap" wordt toegekend aan personen en organisaties die een nieuw of vernieuwend initiatief met blijvende uitstraling hebben gerealiseerd. De huldiging vond plaats op **14 november 2015 om 19h30 in Wachtebeke**.

Gezel van de Wase Raap:

- Bert Vervaeut uit Lochristi
- Adviesraad voor Toerisme Stekene
- Lokerse Gidsengroep

Orde van de Wase Raap:

- Natuurhuis Panneweel – Sint-Gillis-Waas
- Sint-Nicolaasgenootschap Vlaanderen – Sint-Niklaas

5. Projecten

Floralientocht

De floralientocht willen we graag herbekijken en meer opentrekken naar de rest van het Waasland. We denken eraan dit bijvoorbeeld te koppelen aan tuinen (ook bv. kloostertuinen) en evt. producten van het veld. We bekijken ook een eventuele samenwerking met het Kasteel van Beervelde en andere actoren in het veld. Bedoeling is een permanent aanbod te creëren in samenwerking met regio Scheldeland. In het kader van het ingediende dossier 'B(l)oeiend Oost-Vlaanderen' bij Platteland Plus door Toerisme Oost-Vlaanderen kan dit herbekeken worden.

Voorlopig bleef in 2015 de Floralientocht nog bij het oude en organiseerde Toerisme Lochristi een Floralientocht op zondag 30 augustus. Er schreven zich 50 deelnemers in.

Financiering: Toerisme Waasland/Toerisme Scheldeland

60 jaar Toerisme Waasland

We maken melding op de cover van de toeristische gids en andere communicatiemiddelen van het 60-jarig bestaan van Toerisme Waasland.

We voorzien uitscheurbare kortingsbonnen voor logies en attracties in de toeristische gids ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan.

Financiering: Toerisme Waasland

Ambachtelijk Weekend

- Datum:
zaterdag 22 augustus 2015: 12.00 – 18.00 uur
zondag 23 augustus 2015: 10.00 – 18.00 uur
- Thema: Water
- Er namen 342 exposanten deel.
- Na evaluatie van 2014 werd de website gebruiksvriendelijker gemaakt en er werd een eenvoudige brochure gemaakt met een opsomming van de deelnemers en verzamelpunten.
- Er werd een communicatiebureau aangesteld om een nieuwe strategie en concept uit te werken voor het Ambachtelijk Weekend. Op 22 oktober vond een stakeholdersforum plaats in Hotel Serwir.

Financiering: Toerisme Waasland

Fictiereeks geregisseerd door Tom Van Dyck

In januari 2016 verschijnt er een nieuwe fictiereeks op één (zondagavond), geregisseerd door Tom Van Dyck (7 afleveringen). De reeks speelt zich af in het Waasland (Prosperpolder).

Eind 2015 werd er gestart met het bedenken van een productontwikkeling zodat Toerisme Oost-Vlaanderen / Toerisme Waasland deze in de markt kan zetten in het voorjaar van 2016.

Er werd op 19 mei hieromtrent een sectormoment georganiseerd in AC De Zaat te Temse. Op 20 november vond een brainstormsessie plaats met het bureau Lobkeymonster uit Gent ism Tom Van Dyck en Kris Verschooten van het productiehuis Toespijs om te zien in welke richting de campagne zou gestuurd worden.

Financiering: Toerisme Waasland

Bezoekerscentrum info.waasland

Stad Sint-Niklaas formuleerde aan Toerisme Waasland een aantal vragen n.a.v. de verhuis van de dienst toerisme van Sint-Niklaas in 2017. Een van de vragen ging over het instandhouden van het regionaal bezoekerscentrum van Toerisme Waasland.

Aangezien Toerisme Waasland n.a.v. de reorganisatie van de stad Sint-Niklaas binnen afzienbare tijd zal verhuizen naar een andere locatie, vroeg Toerisme Waasland aan Minister Weyts de opheffing van de instandhoudingstermijn van het regionaal bezoekerscentrum.

We kregen een positief antwoord van het kabinet van Minister Weyts ivm de opheffing van de instandhoudingstermijn van 'info.waasland'. Er moet wel aan 2 voorwaarden voldaan worden:

1. De app 'Ontdek het Waasland' kan deels in vervanging voorzien, maar komt niet volledig tegemoet aan de onthaalfunctie die het bezoekerscentrum nu vervult.
2. Opmaak van een samenwerkingsovereenkomst tussen Toerisme Vlaanderen, Toerisme Sint-Niklaas en Toerisme Waasland. Deze overeenkomst stipuleert dat Toerisme Sint-Niklaas het engagement opneemt om de rol te vervullen van regionaal steunpunt voor internationaal toerisme en bijgevolg bezoekers te informeren over de regio Waasland.

Concreet moet er een engagementsverklaring vanuit stad Sint-Niklaas gehandtekend worden waarin er bereidheid is om met Toerisme Vlaanderen een groeipad te ontwikkelen om een kwalitatief onthaal te bieden.

Bestaande toeristische initiatieven inventariseren en bundelen

Een concrete realisatie n.a.v. het diensten voor toerisme overleg is de evenementiële fiets- en wandelkalender.

Financiering: Toerisme Waasland

App 'Ontdek het Waasland'

Blijvende opvolging van dit project (zie pg. 8, 9, 10).

Financiering: Toerisme Waasland

Reynaertmysterie

La Mosca paste op vraag van Hulst vóór de zomer de route in Hulst een klein stukje aan.

Resultaten 2015: In Hulst 55 downloads en 7 updates, in Kruibeke 51 downloads en 9 updates.

Financiering: Toerisme Waasland

Geocache

Resultaten 2015: 160 downloads.

Financiering: Toerisme Waasland

B(I)oeiend Oost-Vlaanderen

Eind oktober 2015 ontvingen Toerisme Oost-Vlaanderen en haar copromotoren het Proefcentrum voor Sierteelt, de gemeente Wetteren en de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde (de organisatie achter de Floraliën) de goedkeuring van het B(I)oeiend Oost-Vlaanderen-project. Dat werd eind 2014 ingediend bij het programma voor Plattelandsontwikkeling PDPO III 2014-2020 (Platteland Plus). Dankzij deze goedkeuring kon er de volgende 2,5 jaar samen 227.102 euro (exclusief BTW) geïnvesteerd worden in het creëren van een hogere belevingswaarde van de sierteelt in de bloemenstreek.

Toerisme Oost-Vlaanderen en de copromotoren zullen de komende jaren de sierteelttraditie ontsluiten om zo de recreatie en het toerisme in de streek te versterken. Door samenwerking tussen publieke en private partners in zowel de sierteelt- als de toeristische sector zal tijdelijke en permanente productontwikkeling gerealiseerd worden. Het projectgebied situeert zich in de regio's Scheldeland en Waasland. Toerisme Waasland ondertekende een engagementsverklaring en is hiermee een van de 26 partners.

In 2015 werd werk gemaakt van de eerste realisatie, namelijk het laten uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden van de toeristisch-recreatieve ontsluiting van de sierteelt. Ook werden de eerste stappen gezet voor de opmaak van een communicatieplan en voor de realisatie van welkomstborden en –parkjes. Via nieuwsflashes en/of nieuwsbrieven houdt Toerisme Oost-Vlaanderen de partners en de sector op de hoogte van de vorderingen van het project.

Het PCS startte met de consultatie van de gemeenten voor het aanleggen van parklets en het verzamelen van technische informatie over de beplanting.

De regiocoördinator bereidde mee het dossier voor en maakt deel uit van de stuurgroep en het copromotorenoverleg.

Oeverlopen 1 en 2

W&Z wil verschillende gebieden gecontroleerd laten overstromen (Sigma). Dit biedt toeristisch-recreatief veel mogelijkheden.

Een concrete realisatie hiervan zullen de recreatieve wandellussen zijn in het gebied van de Polders van Kruikeke en Temse (Oeverlopen 1). Zie ook punt 3 – infrastructuur.

Een tweede realisatie zijn de recreatieve wandellussen in de Durmevallei (Waasmunster, Lokeren, Zele en Hamme)

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Fietslussen Havenland

Het project 'Havenland' is een studieopdracht van het Havenbedrijf Antwerpen en bekijkt hoe het unieke havenlandschap zo toegankelijk mogelijk kan worden gemaakt voor het publiek. Zo kan iedereen er de recreatieve waarden van ontdekken: natuur, polderlandschap, erfgoed en een beleving van maritieme en industriële activiteiten. De aandacht van Havenland gaat zowel uit naar het verleden van het havengebied als naar het heden en de toekomst. Niet alleen recreatieve fiets- en wandelroutes komen aan bod, Havenland speelt ook maximaal in op het vervoer over het water.

Voor het project Havenland werkt het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (GHA) samen met de Maatschappij Linkerscheldeoever (MLSO), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het departement voor Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) en de Europese Groepering Territoriale Samenwerking (EGTS) Linieland van Waas en Hulst.

Toerisme Waasland maakt deel uit van de werkgroep onthaal-en recreatie.

Nav deze werkgroep ontwikkelt Toerisme Oost-Vlaanderen ism Toerisme Waasland en het Havenland nieuwe fietslussen in het Havengebied. Deze lussen zullen voorgesteld worden in juni 2016. Deze lussen zullen aangeboden worden onder de vorm van gratis suggestielussen.

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

Vernieuwd kano-en kajaktraject in het Waasland

Zie onder punt 3 – infrastructuur

Financiering: Toerisme Oost-Vlaanderen

6. Intergemeentelijke samenwerking

Regionaal Landschap Schelde Durme

Toerisme Waasland zetelt in de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van RLSD en volgt de projecten die toeristisch relevant zijn mee op naar inhoud en uitvoering. Voorbeelden hiervan zijn het Trage Wegen beleid en de aanvraag van het subsidiedossier Schelde, Sterk Merk bij het Departement Ruimte Vlaanderen.

Als toeristische regio moeten we zeker inspelen op het project 'Schelde Sterk Merk'. Bedoeling is om in de Schelderegio tussen Gent en Antwerpen lopende initiatieven beter op elkaar af te stemmen en zo samen de regio op een hoger niveau te tillen. Het cultuur-historisch erfgoed, het nautisch erfgoed, het landschappelijk karakter en de toeristische attractiepunten spelen hier een belangrijke rol in.

PDPO III (Programma Document Plattelandsontwikkeling).

Het Waasland werd erkend als Leader gebied. Leader wil de leefbaarheid op het platteland verbeteren door lokale initiatieven en samenwerking tussen lokale actoren te stimuleren. Het gaat hier over de gemeenten Wachtebeke, Moerbeke, Stekene, Sint-Gillis-Waas, Beveren en Kruikebeke. Dit belooft veel goeds naar streekidentiteit en -profilering voor de komende jaren.

De 3 thema's die weerhouden werden zijn:

- Lokale voedselstrategieën en streekproducten
- Leefbare dorpen
- Profilering en promotie streekidentiteit

Toerisme Waasland zetelt in de Plaatselijke Groep.

Alle leden van de Plaatselijke Groep zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de Ontwikkelingsstrategie Grensregio Waasland. De specifieke rol en verantwoordelijkheid van eenieder in de groep werd vastgelegd. De regionale organisaties zorgen voor deskundigheid op hun terrein en bewerken betrokkenheid bij hun achterban door bekendmaking van en communicatie over LEADER. Er wordt gestreefd naar maximale cohesie en eensgezindheid in de groep en naar het opbouwen van een goed vertrouwen. De PG-leden zullen gedurende 6 jaar een gezamenlijk leertraject afleggen m.b.t. vernieuwende plattelandsontwikkeling. Van elk lid wordt een maximaal engagement verwacht.

Onthaal en Recreatie werkgroep Havengebied

Het project 'Havenland' is een studieopdracht van het Havenbedrijf Antwerpen en bekijkt hoe het unieke havenlandschap zo toegankelijk mogelijk kan worden gemaakt voor het publiek. Zo kan iedereen er de recreatieve waarden van ontdekken: natuur, polderlandschap, erfgoed en een beleving van maritieme en industriële activiteiten. De aandacht van Havenland gaat zowel uit naar het verleden van het havengebied als naar het heden en de toekomst. Niet alleen recreatieve fiets- en wandelroutes komen aan bod, Havenland speelt ook maximaal in op het vervoer over het water.

Voor het project Havenland werkt het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (GHA) samen met de Maatschappij Linkerscheldeoever (MLSO), het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), het departement voor Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) en de Europese Groepering Territoriale Samenwerking (EGTS) Linieland van Waas en Hulst.

Toerisme Waasland maakt deel uit van de 'Werkgroep onthaal en recreatie'.

EGTS

Voor de noordelijke bossengordel is een belangrijke hefboom het EGTS (**Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking**). De 4 grensgemeenten (Beveren, Sint-Gillis-Waas, Stekene en Hulst) willen de samenwerking versterken door overleg en gezamenlijke projecten te realiseren. Zo is er bijvoorbeeld het project Zeeuws-Wase bossen met Klingspoor als uitvalsbasis voor wandelingen, educatie en verkenning van de thema's spoor, klompen, natuur-bos, grens.

Op lange termijn is er de ontwikkeling van een grensparkconcept voor het natuurgebied Hedwige-Prosper (INTERREG V project ovb van goedkeuring).

De EGTS is de eerste samenwerking tussen Vlaamse en Nederlandse openbare besturen. Naast de vier gemeenten maken ook de provincies Zeeland en Oost-Vlaanderen en Interwaas er deel van uit.

De oprichting van de EGTS vindt haar oorsprong in de Grensoverschrijdende Ontwikkelingsvisie Linieland van Waas en Hulst, een studie over het grondgebied van de vier genoemde gemeenten over de ontwikkeling voor de komende 20 jaar. De studie leverde uiteindelijk 11 projecten op binnen de domeinen Haven en economie; mobiliteit; natuur, recreatie, cultuurhistorie en wonen en leefbaarheid.

Toerisme Waasland volgt de ontwikkelingen binnen de EGTS mee op en geeft advies. Er werd in het najaar van 2015 een werkgroep door EGTS opgericht.

Erfgoedcel Waasland

Het Land van Waas is al eeuwenlang een samenhangende en duidelijk afgebakende regio, gelegen tussen de Schelde en de Durme. Ondanks de grote onderlinge verscheidenheid, bestaat er verbondenheid tussen de Wase gemeenten. De rijkdom van deze Wase microkosmos weerspiegelt zich ook in het cultureel erfgoed en bij de erfgoedliefhebbers.

De Wase erfgoedgemeenschap wil met een veelzijdig en verrassend aanbod dit rijke cultureel erfgoed op het dagelijkse menu van een divers en groeiend publiek zetten. Samen met het

traditioneel recept van een (h)echte samenwerking, vormen een verdere professionalisering en sterke coördinatie de basisingrediënten voor de versterking van de erfgoedzorg. Zo kunnen de huidige en toekomstige generaties van ons cultureel erfgoed proeven.

Toerisme Waasland zetelt in de Stuurgroep van de Erfgoedcel Waasland.

IGP

Het Intergemeentelijk Project Het Land van Reynaert is een grensoverschrijdend, cultureel samenwerkingsproject tussen gemeenten boven en onder de landsgrens. Toerisme Waasland fungeert als maatschappelijke zetel. De voorzittende gemeente verzorgt het secretariaat. In 2015 is Hulst de voorzittende gemeente.

Het IGP laat een vernieuwde Reynaertstip maken: Reynaertstrip 2.0. Het IGP vroeg aan Toerisme Waasland om hier € 1.500 in bij te dragen.

Het dagelijks bestuur ging hiermee akkoord mits volgende voorwaarden:

- Reclame onder de vorm van vermelding logo Toerisme Waasland, de app 'ontdek het Waasland', de website Toerisme Waasland, promotie voor het Reynaertmysterie, aandacht voor het fietsroutenetwerk,....
- Alle logies van het Waasland ontvangen één gratis strip.
- Wanneer er een schrijver aangesteld wordt, kan deze steeds terecht bij Toerisme Waasland voor toeristische input dat ook in lijn is met het nieuwe strategische beleidsplan.

Sigma

W&Z wil verschillende gebieden gecontroleerd laten overstromen. Dit biedt toeristisch-recreatief veel mogelijkheden. Door de snelle ontwikkelingen in de verschillende gebieden in het Waasland verwijzen we voor een laatste stand van zaken graag door naar www.sigmaplan.be/nl/projectgebieden.

Er zijn al aftastende gesprekken geweest in het kader van de voorbereiding van het strategisch beleidsplan Toerisme Waasland over de mogelijke ontsluiting op toeristisch-recreatief vlak (zie ook punt 3 – infrastructuur – Oeverlopen 1, wandellussen in Kruibeke-Temse).

Schelde Sterk Merk

Samen met 28 besturen en verenigingen zet het Regionaal Landschap Schelde-Durme zijn schouders mee onder het strategische project 'Schelde Sterk Merk'. Bedoeling van dit project is het potentieel van de Schelderegio te maximaliseren door lopende initiatieven beter op elkaar af te stemmen. Dat versterkt de blauw-groene ader tussen Gent en Antwerpen. Hierdoor kan de streek zich verder ontwikkelen tot een unieke plek om te wonen, in een belevingsvolle regio voor recreatie en toerisme.

Schelde Sterk Merk is een strategisch project dat gerealiseerd wordt met de steun van Ruimte Vlaanderen. Ruimte Vlaanderen zegde een subsidie van 300.000 euro toe voor het project 'Schelde Sterk Merk'.

Toerisme Waasland ondertekende een engagementsverklaring en maakt deel uit van de begeleidings-en stuurgroep.

7. Statutaire werking

Algemene Vergadering

Leden

NAAM	ORGANISATIE	met stem
Bats Lucien	ATB De Natuurvrienden	x
Belmans Mieke	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Blommaert Erik	Kruike	x
Boel Kris	VTB-Kultuur	x
Charlier Annemie	Sint-Niklaas	x
Coone Bart	Wachtebeke	x
Couckuyt Eddy	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
De Caluwé Eliane	Toerismeraad Lokeren	x
De Clercq Annick	Waasmunster	x
De Graeve Franky	Temse	x
De Grootte Els	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
De Kerf Christel	Kruike	x
De Leeuw Eddy	Lokeren	x
De Maere Joris	Sint-Niklaas	x
De Permentier Lorette	Stekene	x
De Puysseleir Elfriede	Beveren	x
De Smedt Heidi	Pasar	x
De Wilde Pieter	Toerisme Sint-Niklaas	x

De Zutter Ode	Interwaas	x
Dhondt Wilbert	Sint-Gillis-Waas	x
Goffaux Pierre	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Haentjens Magda	Temse	x
Heerwegh Rita	VVV Temse	x
Heirwegh Roger	Beveren	x
Hennes Erik	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Joiris Tim	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Lambrechts Hugo	VVV Lokeren	x
Lybaert Ivan	Lochristi	x
Maes Els	Regio-coördinatie	
Mels Herna	Stekene	x
Mertens Inge	Moerbeke-Waas	x
Meul Marita	Sint-Gillis-Waas	x
Piessens Marcella	Linx+	x
Poppe Sarah	Moerbeke-Waas	x
Raets Bert	Natuurpunt	x
Reyniers Hilde	Reynaertgenootschap	x
Rumes Hugo	Vakantievreugde	x
Schaght Heidi	Medewerker regiocoördinator	
Toté Willy	Toerisme Sint-Niklaas	x
Van Garsse Bea	WACCO	x
Van Garsse Guido	VVV Waasmunster	x
Van Hoorick Marina	Lokeren	x
Van Nieuwenhuyse Marie-Claire	Lochristi	x
Versieck Katia	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Verstappen Petra	Waasmunster	x

Waterschoot Freddy	VVV Waasmunster	x
Wuytack Evi	Wachtebeke	x

Vergaderingen

- Dinsdag 5 mei 2015, 20u00
  - Goedkeuring verslag 20 november 2014
  - Toelichting tussentijds rapport Karvansera over de conceptontwikkeling voor het Ambachtelijk Weekend.
  - Jaarrekening 2014
  - Verslag van de controleurs
  - Jaarverslag 2014
  - Begrotingswijziging 2015
  - Varia
- Donderdag 3 december 2015, 20u00
  - Goedkeuring verslag 5 mei 2015
  - Jaarplanning 2016
  - Begroting 2016
  - Verhuis Toerisme Waasland
  - Varia

Raad van Bestuur

Leden

NAAM	ORGANISATIE	met stem
Bats Lucien	ATB De Natuurvrienden / 2° ondervoorzitter	x
Belmans Mieke	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Blommaert Erik	Kruibeke	x
Boel Kris	VTB-Kultuur	
Couckuyt Eddy	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
De Caluwé Eliane	VVV Lokeren	x
De Graeve Franky	Temse	x
De Maere Joris	Sint-Niklaas / voorzitter	x
De Permentier Lorette	Stekene	x
De Puyssleyley Elfriede	Beveren / penningmeester	x

De Smedt Heidi	Pasar	
De Wilde Pieter	Toerisme Sint-Niklaas	
De Zutter Ode	Interwaas	
Goffaux Pierre	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Heerwegh Rita	VVV Temse	
Joiris Tim	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Maes Els	regiocoördinator / secretaris	
Meul Marita	Sint-Gillis-Waas / 1 ^{ste} ondervoorzitter	x
Piessens Marcella	Linx+	x
Poppe Sarah	Moerbeke-Waas	x
Rumes Hugo	Vakantievreugde	x
Schaght Heidi	regiomedewerker	
Van Garsse Guido	VVV Waasmunster	x
Van Hoorick Marina	Lokeren	x
Van Nieuwenhuyse Marie-Claire	Lochristi	x
Versieck Katia	Toerisme Oost-Vlaanderen	x
Verstappen Petra	Waasmunster	x
Wuytack Evi	Wachtebeke	x

Vergaderingen

- Dinsdag 3 februari 2015, 18u00
- Dinsdag 5 mei 2015, 18u00
- Woensdag 23 september 2015, 18u00
- Donderdag 3 december 2015, 18u00

Dagelijks Bestuur

Leden

Joris De Maere	Voorzitter
Marita Meul	1 ^{ste} ondervoorzitter
Lucien Bats	2 ^{de} ondervoorzitter
Elfriede De Puyseleyn	Penningmeester
Mieke Belmans	Manager marketing, regio- en sectorwerking

	Toerisme Oost-Vlaanderen
Heidi Schaght	Regiomedewerker
Els Maes	Regiocoördinator/secretaris

Vergaderingen

- Dinsdag 20 januari 2015, 17u00
- Dinsdag 24 februari 2015, 17u00
- Donderdag 2 april 2015, 17u00
- Donderdag 18 juni 2015, 15u15
- Dinsdag 8 september 2015, 17u00
- Donderdag 19 november, 15u15

8. Financieel verslag

Jaarrekening

Inkomsten

73	Lidgelden en subsidies	€ 152.699,28
73001	Bijdragen gemeenten, VVV's en verenigingen	€ 58.150,40
73002	Bijdragen Toerisme Oost-Vlaanderen	€ 57.880,40
73004	Subsidies lonen	€ 36.668,48
73010	Subsidies App	€ 0,00
74	Diverse verenigingsopbrengsten	€ -272,24
74006	Verzekeringen	€ 478,23
74007	Info. Andere --> Info.Waasland	€ -2.755,17
74010	Toeristische activiteiten andere	€ 450,00
74016	Vergaderingen en persmomenten	€ 96,00
74017	Nog te ontvangen personeelskosten TOV	€ 180,00
74020	Geocache	€ 0,00
74021	App 'Ontdek het Waasland'	€ 1.153,20
74022	Nog te ontvangen vergaderingen en persmomenten	€ 125,50

75	Financiële opbrengsten	€ 820,71
75001	Intresten spaarrekening	€ 662,22
75002	Intresten zichtrekening	€ 21,66
75003	Intresten zichtrekening lonen	€ 12,19
75004	Intresten spaarrekening info.waasland	€ 124,64
	<u>Totaal inkomsten</u>	<u>€ 153.247,75</u>

Uitgaven

61	Diverse goederen en diensten	€ 86.597,30
61002	Ambachtelijk Weekend	€ 17.612,80
61004	Toeristische activiteiten andere	€ 1.500,00
61006	Beurzen	€ 69,15
61007	Advertenties	€ 18.286,34
61008	Reynaertmysterie	€ 4.704,96
61010	Reservefonds info.waasland	€ -23.910,81
61012	Kopieerkosten	€ 0,00
61013	Port en verzending --> Verzendingskosten	€ 1.950,50
61014	Verplaatsingskosten --> Verplaatsingskosten bestuur	€428,58
61015	Hard- en Software --> Informatica	€ 5.704,34
61016	Kantoorbenodigdheden	€ 3.360,57
61017	Keukenbenodigdheden	€ 627,59
61018	Representatie & PR	€ 1.961,00
61020	Werkings- en uitrustingskosten --> Internet, telefonie, GSM	€ 1.118,40
61021	Lidgelden	€ 368,20
61022	Opleidingen	€ 0,00
61024	Beheer Loonberekening	€ 573,14
61025	Verzekeringen	€ 1.877,84
61026	Publicatiekosten Belgisch Staatsblad	€ 0,00
61031	Toeristische activiteiten andere nog te betalen	€ 450,00
61033	Sectormomenten	€ 1.248,65
61034	Personeelskosten TOV	€ 180,00
61035	Vergaderingen	€ 1.427,60
61036	Toeristische gids	€ 20.326,87

61037	Toeristische kaart	€ 44,60
61038	Samenwerking audiovisuele media	€ 6.192,88
61039	Social media	€ 60,00
61040	Orde en Gezel Wase Raap	€ 634,42
61041	Strategisch beleidsplan Toerisme Waasland	€ 10.632,06
61042	Floralientocht	€ 0,00
61043	Fictiereeks 'Toespijs'	€ 2.178,00
61044	App 'Ontdek het Waasland'	€ 1.787,65
61045	Geocache	€ 311,12
61046	Nautisch erfgoed	€ 0,00
61047	Info.Waasland	€ 0,00
61048	Evenementenfolder Waasland	€ 4.890,84
61049	Juridisch advies	€ 0,00
62	Lonen	€ 40.227,18
62100	Lonen	€ 29.901,44
62200	Patronale bijdragen	€ 8.811,22
62300	Personeelskosten	€ 0,00
62301	Maaltijdcheques	€ 688,23
62302	Medische controle	€ 304,26
62303	Opleidingen	€ 0,00
62304	Verplaatsingskosten + parking personeel WL	€ 361,49
62305	Andere personeelskosten	€ 160,54

65	Financiële kosten	€ 25,00
65001	Bankkosten Fintro lonen	€ 12,00
65002	Bankkosten Fintro zichtrekening	€ 13,00
<u>Totaal uitgaven</u>		<u>€ 126.849,48</u>

<u>SALDO</u>	<u>€ 26.398,27</u>
---------------------	---------------------------

Balans

Actief

Beschikbaar op 31/12/2015

Spaarrekening Fintro	€ 188.414,78
Spaarrekening info.waasland	€ 0,00
Zichtrekening	€ 49.115,12
Zichtrekening lonen	€ 16.200,93
Kas	€ 110,58

Overlopende rekening – nog te ontvangen over 2015 (factuur TOV)

€ 305,50

Totaal actief

€ 254.146,91

Passief

Eigen vermogen

Eigen vermogen op 31/12/2014	€ 187.298,64
Reserve realisatie SP 2015-2020	€ 40.000,00
Reserve actualisering info.waasland	€ 0,00
Saldo 2015	€ 26.398,27

Overlopende rekening – nog te betalen over 2015 (Reynaertstrips Foxy)

€ 450,00

Totaal passief

€ 254.146,91

